

Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłał,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatosk  
Zradny je.

Za staw spróeny  
Napoј móeny  
Lubosć ma;  
Bóh pak swěrnny  
Přez spař měrnny  
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,  
Swěrnje džěłaš  
Wšědne dny;  
Džěń pak swjatosk  
Dušl daty,  
Wotpođń ty.

Z njebjes mana  
Njeh čl khmana  
Žiwnosć je;  
Žiwa woda,  
Klě Bóh poda,  
Wokřew čel!  
F.

## Šserbske njedžel'ske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihčičšćečni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

### 2. njedžela po tšjoch kralach.

1. Tim. 6, 11—16.

Šsmjedžen Āhryřtuřowego šjewjenja abo epiphaniřki šwjedžen abo tšjoch kralow je šašo nimo; wón nam předomashe wo tym, kał je šo našch Šbóžnik jako to šwětlo š njebeř a šlónzo prawdosće ludam šjewil a dyrbi šo hiřće tym šjewicž, kotřiz šedža w čžemnosći a ščženu šmjercže, wořebje pohanam. Ale hiřće štejimy w epiphaniřkim čžaku, t. r. w tym čžaku žyrkwineho lěta, kotřiz nam tu krařnosć Božeho Šžyna předuje, wořebje nam jeho jako Božeho profetu a to prawe šwětlo ša čžlowjekow wopiřuje. Ale junu šo ta krařnosć Božeho Šžyna widomnje nam wščitkim šjewi: Āhryřtuř šašo pščińdže w žylej šwojej mozy a krařnosći, wobdaty wot šwojich šwjatosch a jandželow. To je jeho pošlednje wulke šjewjenje w pošlednim čžaku, hđžež wón jako šudnik čžlowjekow a jako dohycer nade wšcitkimi njepšhecžel'skimi mozami tych šwojich domoj powjedže do wěczneje wjeřelosće. Na tuto pošlednje wulke šjewjenje Āhryřtuřowe šebi teř Pawol myřli w našchim tekřće. Šswojemu šhulerjeř a mlódschemu šastořiřskemu bratrej, Ānjesowemu wuczobniřej Timotheuřej, Pawol napominanje dawa, šo by wón tola we woczakowanju pošlednjeho wulkeho šjewjenja Āhryřtuřowego tu pšchitařnju džeržal njeřmanu a bjeř poroka. Šemu šamemu, Pawolej, běsche wřhał Āhryřtuřowe šjewjenje na pucžu do Damaskona tón najwařniřki wokomil jeho žiwjenja a ta móž jeho škutkowanja a jeho wucženja. Ale teř nam šo

Āhryřtuř w pšcheminjeřskej mozy a krařnosći šjewi. Tehodla nař Pawol wucži, kał mamy na Āhryřtuřowe wulke pošlednje šjewjenje čžakacž a šo na njo pšchihotowacž.

Kał šo ty jako Boži čžlowjek hotujeřch na to wulke pošlednje šjewjenje Šesom Āhryřta?

1. Wojuj to dobre wojowanje teje wěry!
2. Póřnaj to dobre póřnacže wo Āhryřtuřu!
3. Šapřchimiń wěczne žiwjenje w Āhryřtuřu!

Jako Boži čžlowjek dyrbiřch na pošlednje šjewjenje Āhryřtuřowe čžakacž. Š temu šy ty wušwoleny pšches Božu hnadu w šwjatej řichčženizy; šahe šy potajřim hiřom pšchěřadženy do šwětkeho krařlestwa Šžyna Božeho; potom šy štal pod wucžičžazyřm wliwom Božeho Duřha, šnadž w štarřhiřkim domje abo w řhuli abo w pacžerřskej wucžbje. Ty šy teř w konfirmaziji dobre póřnacže wušnal pšched wjele šwědkami. Njeřamyleny pšches lóřcht teho šwěta a čžlowřtu leřnosć abo mudrosć šo ty horjeřche ř dobrými přjódkwacžami, ř wěru a lubosćžu ř twojemu Šbóžniřej. Tehodla wojuj nětko teř to dobre wojowanje, a njewořklabiń w šwojim bědženju! Tón Ānjes wřhał šo šašo šjewi. — Jako Boži wojowacž pak dyrbiřch ty teř derje wjedzičž, pšched čžim mařch čžekacž a ša čžim mařch honicž. W tych řhtucžkach přjedy našcheho tekřta běsche japořhtoł Pawol Timotheuřej prařil, ř čžim šo do žyła njeřmě hařle šabjeracž, dokelž to wřhał čžlowřte žiwjenje šajědořči; to je pjenjeřna

lubosc, samisc, swada, hanjenje, sle pomysljenje. Eso we — dyrbi so kschesczian tajkich njepoczinkow smincez, kaz jeda a mora; jemu je hewat pscheczeczko, i hlubinow zadosczow wulescz, kotrez su jeho sapschimnyle. Schtoz so lohkomyslnje do stracha poda, ton w nim tonz wosmje. Kschesczian dyrbi bycz Bozi czlowjek a niz wotroczt sweta abo wotroczt pjenje. Won dyrbi so wschech hreschnych rosproschenjow sweta smincez. Tajke sminjenje abo czekanje je runje najwjeticha khrobloscz. Potajkim smin so loschtow sweta a czeka! — Wobstajne wobendzenie kschescziana pak so wošebje tež w tych kublach wupokasuje, sa kotrymiz won honi. Pawol nam pschimoza: Hon sa prawdosczu, sa bohobojasnosczu, sa weru, lubosczu, sczetpliwosczu a sa czichosczu! Prozuj so wo to, so by we wernej lubosczu pscheczimo bližskemu tehole prawa czesczil a niz je jemu brał. Kelto njeprawdoscze pak tola husto knjezi mjes kubodami, kelto pschiblodzenia a leknosce! Kelto pschiblodzenia a sawidzenia mjes ludami je runje netczischa wojna wotkrula! Boze kralestwo pak je prawdoscz, mer a radoscz w swjatym Duchu. — Kak malo czlowjekow nascheho czaska bohobojasnoscz potasuja! We wuzimanju a wobšedženstwe sweta swoje sboze pytaja. Na tajke waschnje pak zenje spokojni a sbozowni bycz njemozna. Bohobojasnoscz pak je, kaz Pawol wrjedy hizom Timotheusej praji, k wschitim wezam wuzitna a ma klabjenja teho netczischedo a pschichodneho žiwjenja. Bohobojasnoscz besche Abraham, kaz na Bozi hlób se swojeje domistny a wot swojeho pscheczestwa dzesche a czehnjesche do kraja, jemu zyle njesnateho. Bohobojasny besche Pawol, kaz wošriedz wscheje srudoby, jastwa a pschesczehanja swojou nadziju na Boha stajesche a na pschichodnu krašnoscz czakasche. Tehodla budz tež ty smerom temu Knjesej a troschtuj so jeho sbözneho towarstwa! Haj ty budžesch kam wot so potom te poczinki wopokasowacz, kotrez i jednocženstwa i nim rostu: weru, luboscz, sczetpliwoscz a czichoscz. Tak budžesch so klynny czucz a hischje drugim pomhacz a jich k pokucze wjescz. — To je potajkim dobre wojowanje, kotrez tak wojujesch. Někotryžkuli czlowjek wschať so doscz bedzi a doscz wojuje w žiwjenju, ale won k žanemu spokojenju a dohyczu njepschindze, dofelz so wo kniczomne wazy bedzi, kotrez mozy jeho žiwjenja swžeraja a jeho sšebaja. Wera do Khrystuša pak nam prijodkžerzi te hódne sachodne kubla dusche, kotrez naš zenje njesšebaja, ale naš bohatty a sböznych czinja. Tehodla wojuj to dobre wojowanje wery. Nascha wera pak je to dohycze, kotrez je swet pschewinylo.

Je-li pak wera do Khrystuša tak nadobna, mozne poczerjenje a drohotne kublo, ju tež njesmješ psched ludzimi potajicz abo so jeje hanibowacz, ale wusnaj to dobre posnacze wo Khrystušu psched ludzimi. Timotheusz ma krašnu khwalbu w swjatym pišmje. Pawol jemu rjeknje: Ty by posnal to dobre posnacze psched wjele swedkami. Kijane dopomnjenje na jeho nehdušche wobroczenje. Timotheusz je wjebele a radoscz dohnył na nehdušchim šewjenju kschizowaneho Sbožnika a je tuteho sposnal jako swojeho Knjesa. To šewjenje jeho Sbožnika pak jemu njeje jenož to snutzkowne poczerjenje sa jeho nadobne skutkowanje, ale tež to pschpowjedanje jeho rta, to wopshijecze jeho swedčenja. Schtoz to šewjenje Khrystušowe lubo ma, ton jeho psched czlowjekami wusnaje a khwali. Ale kak bojasnje nekotryžkuli czlowjek swoje weruwusnacze samjelczi, jeno so njeby nekajtemu njewerjazemu preki

pschischol abo dofelz so boji, so mohł nekajki kniczomny czlowjek jeho wery dla wusmješchecz. — Wjele bole tola wusnaj psched czlowjekami tu moz, kotraz twojemu žiwjenju sepjeru a wješeloscz dawa. Je wschať to dobre posnacze, kotrez druhich wumozje a k Khrystušej czehnje. Kak tež mohli my druhich woczahnycz k sböznosczu a wo naschewerje pschewedczicz, hony njechamy Khrystuša i wješelosczu wusnac a khwalicz? Khróble wusnaj tu moz swojeje wery, kaz nehdy nasch Sbožnik psched bohodom Pilatom, bjes prasčenja, tajke sczehwki tajke wusnacze sa tebe smje! Budz jenož dale swerny we swojej werje, kotruz by nehdy pschi konfirmaziji psched wjele swedkami wusnal, a dzerz tež tu pschitasnju Khrystušowu njesmasanu a bjes poroka! Wopokaz duchowne ryczetstwo, doniz ton Knjes junu kam so njesšewi a wschitko špecžiwjenje pscheczimo swojemu kralestwu se swojim šewjenjom njeporasy.

W tutej werje do Khrystuša pak masch tež weczne žiwjenje. Tehodla sapschimn weczne žiwjenje, na kotrez tež by powolany a kotrez je czi droho doscz warbowane i Khrystušowom czerpjenjom a wumrjeczom! Pišes jeho wujednařski skutk netko tež šjednocženstwo i Wotzom w nješebach, i Bohom, kaz je ton sbözny a kam možny, ton kral wschitkich kralow a Knjes wschitkich knjezi. Schto su czi najmožnišchi tehole sweta pscheczimo njemu? Woni so i jeho wodynchom špowaleja. Schto je to najhubjenšche, schtoz moza czi naczinicz? Troschtuj so teje sböznoscze, kotruz moze nam Boh dacz, kaz wschať nam da wschu swojou sböznoscz bobu wuziwacz? Wschitka leknoscz a stoscz czlowjekow je skoncznje tež sachodna, ale Boh a jeho kralestwo je njesachodne.

A hdy by czerczi chzpli  
So wschitzy rosšlobicz,  
Dha bychu klabi byli  
Eso Bohu pscheczimicz.  
Schtoz won prijodk wosmje šebi  
A schtoz won czinicz chze,  
To so tež radzi tebi,  
Schtoz won kam šapocznje. (Kherl. 17,5.)

Boh kam ma njesšmjertnoscz, wschitzy czlowjekajo su jenož jeho šmjertne štworjenja. Won bydli w swetle, do kotrehož nihto štipicz njemoze. Won tak wššoko nade wschitim semškim bydli, so žadny czlowjek jeho widžecz njemoze; a jeho knježenje je tak džitwne a njewušledomne, so žadny czlowjek jo wušledžicz a dorošmicz njemoze, ale dyrbi jenož i modlenjom a khwalenjom Boze wodzenje wobžiwacz. Tuton Knjes nješebow a semje pokaze w swojim czasku to šewjenje nascheho Knjesa Jesom Khrysta, jeho wusnawarjom a weryaznych psched žylym swetom šakita a jeho njepscheczelow porasy. W tutym Bosy masch weczne žiwjenje. Schtoz jemu so pscheczimja, je hizom kudzene. Kak možesch so dha halle pscheczimo jeho pschitasni šbehacz? Sapschimn wjele bole to weczne žiwjenje, kotrez wot njeho wunđze. Duž wojuj to dobre wojowanje wery, wusnawaj swojeho Sbožnika psched czlowjekami! Tak so hódnje hotujesch na to wulke pošlednje šewjenje Jesom Khrysta psched wschitkimi ludzimi tuteje semje. Šamjen. Kř.

## Saloniki.

Dženšniški džen šu woczi zlyeho šweta na grichise, k poldnju wot Szerbiseje a pschi morju ležaze město Saloniki složene. Franzowsojo a Zendželczenjo šu šo města smozowali, a šhto šo s teho wuwije, to budžemy w pschichodže widžecz. Dženša pak čžemy ras do sańdženoseže města pohladacz a s njeje dwojake wusběhnycz, šhtož je nam s biblišeje a s zyrkwineje stawisny snate.

Saloniki, derje šhtyri krócž tač wulke kaž našch Budyšchin, bē hižom w sařarsku nahladne město a rēfasche tehdy Thešalonich. S Mašeje Afisšeje do Europy štipiwšchi a s Filipy pschischedšchi šwjaty Pawol na šwojim druhim pučžowanju do tehole města pschindže a pola wēšteho Sasona šastupi. Wobnydlerjo bēchu pōhanjo a s mašeho džēla židža. Čžile mējachu w mēšče šchulu. Pawol po šwucženym wafchnju na tjšoch šabatach do njeje sańdže a tam tšoje pēdomašche: Jesuš je čžerpil, s rowa poštanyl a je woczakowany Šhrystuš. Šacžrunje durbjesche bōrsy dla šařaklošče židow město wopuščžicz, bē tola s nowe wučžbu kšētru šyku wēřjazych dobnk. Dofelž posdžišcho šam wjazy tule kšesčžijansku wořadu wopytacz njemōžische, je dwōjžy list na nju pišal. S teleju listow „na Thešalonšich“ šlēdomaze šhonimy:

Pawol, še šwojimaj pomoznikomaj Silašom a Timothejom do města pschischedšchi, šo tam s džēkom šwojeju rukow žiwjesche, šo by nikomu wobczēžny njebyl. To jehō njemodžeržowasche, s dohom tamnych wēřjazych, kaž byl jich nan a macž, duchownje šastaracz. Š temu jehō luboščž k nim wabjesche. Posdžišcho, jako bē Pawol w Athenje, jemu Timothej powječž wo dobrych plodach tasjeje lubošče pschinyše, a Pawol wořadže wulžy šwješeleny pišasche: „Wy šče našcha čžesčž a radoščž a dobre šnamjo w Mazedonškej.“

Toła bjes postorka žyle njemoteńdže. We wořadže mēnjenje nastā, šo je Jesušowe šařopšchindženje pschēd durjemi. Nēkotsi ludžō tehodla džēlo ša dale trēbne njemējachu a šo wot njeho wotwlařowachu. Ša tajlich je Pawol rjane šłowa wo Šnjesowym pschichodže a dobre napominanje napišal. Čžitaj a pruhuj je, hacž šo hiščeže ša našch čžak, wošebje tež ša tebe, hodža!

Kšesčžijanska wořada je šo posdžišcho w Thešalonichu šažo šhubika, a mjeno města je šo pschemēniko, ale japoschtołškej listaj štaj šo wukhowařoj, pschetož šłowo teho Šnjesa wostanje wēčžnje.

Nēhdže 345 lēt po šařoženju kšesčžijanskeje wořady w Thešalonichu bu w mēšče čžlowjeř šajaty, kiž mōžesche pschi ludownych šwjedženjach špēšnje a wustojnje jēdžicz a mēšesche pola luda dobru šhwalbu. Šajeczā dla šbēžl nastā, pschi kotrymž buchu nēkotsi wōřozny kšēžoržy šastojnyžy morjeni. Šhēžor Theodosiuš, wo tym šhoniwšchi, šo w hñewje šaby a, hacžrunje kšesčžijan, wobšamny, to na wobnydlerštwje bjes pohladanja na winu abo njewinu wječžicz. Wōn da lud na wulku kelliju pscheprořčž a šhromadžišnu njenadžužyžy wot wojakow nadpadnycz, tač šo buchu pschi žakostnym krejroslecžy na šydom tyřaz čžlowjekow šłonzowanych.

W šamym čžakš bē w Milanu w Štalskej biskop Ambrosiuš žiwny († 397), wot kotrehož mamy w našchich šerbšich špēwaršich kšērlušch čžišłō 316: „Čže, Božo, šhwalimy.“ Tōnle muž šo psches žane hroženje w dopjelnjenju šwojich pschibšluschnosčžow molicž njedasche. „Šurpurška drařta“, džesche wōn, „drje kralow čžini, ale žaneho mēšchnika.“ Wōn po tamnym krawonym škutku na kšēžora pišasche: „Ša šo njebych šhroblk šwjate wotkasanje wudžēlecž, hdy by mordat jenicžteho njewinowateho pschitomny byl, wjele mjenje w pschitomnosčži wjetšcha, kiž je tač wjele njewinowateje krawē pschelač. Prjedy šo njemōžesch Šhrystušoweho čžēla džēlomny ščžinicž, hacž Bohu špodobny njebudžesch. Tač dołho šo špokoj s woporom twojich šylšow a modlitwom.“

S tym bu Theodosiuš wot Ambrosia s kšesčžijanskeje zyrkwje wusamknjeny. Šako kšēžor šažo do Milana pschindže a do zyrkwje džēšche, šo by Bože wotkasanje šwjeczil, štupi jemu Ambrosiuš napšcheczimo a wořewi jemu, šo je njedostojny, k Božemu blidu hicž. Theodosiuš šo na Dawitowy pschiklad powoła, ale biskop jemu wotmolwi: „Šslēduj jehō w pokucže, kaž šy jehō šlēdomač w hrēchu. Twōj hñew drje čže wjazy nješlepi, ale tvoja mōž a hordowčž hiščeže twōj rořom čžēmnitej.“ Šhēžor kaž šhubjeny šyn do šo džēšche a kaž žkonit na wutrobu dnyri, wotpořoži kšēžoršku pychu a pokucžesche šo.

Ša wōřom mēřazow žanu šhromadžišnu wēřjazych njemopytawšchi kšēžor šłoncžnje pschēd ludom na šemju padny a prošesche: „Moja duřcha leži w prošche, wofšchew mje s twojim šłowom!“ Ambrosiuš šo nad nim šmili, žadasche pač wot njeho šakoń, po kotrymž šo nihtō prjedy hacž 30 dnjom po šařubženju wotprawicz njēkmē, tač šo by šlepemu hñewej mōžno njebylo, na město prawdy štipicz. Tajti šakoń bu tež wot kšēžora wobkručženy.

Theodosiuš je tōnšamny kšēžor, kiž je w žylym romškim kraju pōhanške wopory šakafal, pōhanške temple šesamřacz dač a w lēčže 392 kšesčžijanstwo k jenicžyžy placzazej štatnej religiji posbēhnyč. Ša to je jehō tež zyrkej Theodoshia Wulkeho pomjenowala.

J. K.

## Wumjeńkar

abo

**Šdžež ma wlohu, tam roščže.**

Šowjedāńčžko ša lud,  
po nēmškim wobdžētane wot dra. Šfula.

Prēni štam.

### Šdže wumjeńkar bydlešche?

Šod horu, s kotrejež rēčžla Wyřtriza bōřbotajo šhwata, leži lubošnje rošččēřjena wjeř, s mjenom Šodhor. Dofelž šu wōtžojō trajnje (tač šo traje) twarili, njeje rjenje twarjena; pschetož šynojo hiščeže njejšu tajžy mudracžkōjo, šo bychu posařarske kšēže wottorhowali, dofelž njejšu ponowške. Zyrkej pač je wulke rjane twarjenje, s žyhelom kryte, a na jeje wēži (tōrmje) wiřa šwōn, kotrehož hłōř kemscheryjom pschēčželniwje k Božemu domej wodži, a njedželštim džēřaczeryjam šurowje do šwēdomnja rēčži. — Žyle šłōnz wšy, tam hđžež hora nastawa a hđžež šo šłōnzō štaja, hđžež na lēto šnēch najprjedy taje a hđžež šo našymu kastočžki šhromadžuja, prjedy hacž do daloka čžahnu, — tam na šłōnzū leži w šahrodništwje kšēžka, derje twarjena a derje wukhowana. W tej kšēžy hiščeže pschēd nēkotrymi lētami hacž do Mēřčžina wumjeńkar bydlešche, kotrehož Panež Mičhala mjenowachu. Na Mēřčžina pač šu jehō čži džēřaczō pschaharjo jehō domišny k čžichemu wotpoczinkej donjeřli; a wjazy hacž poč wšy je šobu na pschewodženje ščłō, runjež tam s Mičhaleweho pschēčželštwā nihtō wjazy žiwny njebēšche. Čžzesch-li wjedžecz, lubny čžitarjo, na čžim to ležesche, dha njech šo čži špodoba dale čžitacz.

Druhi štam.

### Ščtō wumjeńkar hewal bēšche?

Ša tamnej kšēžu je šwojej brōžnju, s dworom a še šahrodu, pocžina šo wulka šahroda, kotraž šo daloko dele roščšesčžerařsche. Šod nej widžišch žyle burske šubłō, k kotremuž pođra šta šōřzow role šłuscha. To bēšche nēhdy Mičhala Šanowe wobšedžēńštwō. Dołh na nim žadny njebē, pola bēchu nanajlēpšche, a twarjenja bēšche hořpodač s wjetšcha nowe natwaril. S dwora šhodžachu šhtyri šonje, na kotrychž krejki wody njewořta; a Mičhal bē w tym šwojeje šłowy, šo čžyřche pschēzo wuhłojte čžornaczki mēčž.

Tale myšliczka bēšche wjele pjenjes spōžerala, ale tež Woneczanskiemu konjerzej brēmjo pułow pschinyješka. Konjer (konjazy pschekupz) bēšche něhdy schwarneho brunaczka, so by šo Michalej spodobak, czorneho wobarbi. Michal pak, prjedy hacž je kup hotowa, i czežkej, pōtnej ruku konika hladtuje a majta. A hlaj, duž šo jemu ſda, so šo jeho rufa czorni; a dofelž cžim dlēje, cžim bōle czornješe, dha widži, so chze konjer jeho wobschudžicž. Tak hišcže po dworje jednajo a pošadžuju, hrabny Michal nadobo stare kšochcžo i kuta, a wołajo: „Čakaj, karliczka! Njeje baj ludži!“ pjerješe pak barbjerja, pak barbjeneho, tak so šo schmatajo na hnoju wjercešchtaj. Na to wotewri dućczka, wuhna najprjedy konja a potom konjerja, šaprašny dućczka a njepohlada je žanym wōcžkom, hacž abo tak je konjer konja šašo dostał. Wobškoržik jeho konjer tež njeje.

Šdnyž šo po tym cžaku něchtō wo wšy prawje nahle i duri šebra, dha prajachu: „Tōn bu won, kaž konjerjowy barbjeny czornaczk.“

Michal mōžesche něšto tajke wuwjesčž; pschetož Wōh tōn Knjes bē jeho je šylnej mozu wobdarik. Šdnyž bēchu šo wješnjenje do hromady šechli, pschetriješesche wōn wšchittich druhich na wulkosčži, kaž něhdy Saul, kiž bē hłowu dlēšchi, dnyžli wšchittōn lud. — A temu bēšche šo tež rosdžekak. Jeho njeboh nan bē na to džeržak, so dymbjesche nobi kšwilu pod zuše blido tykacz, prjedy hacž kublo dosta. Ale tež jako wobšedžer a hospodar bēšche pilnje a špōznitwoje džekak.

Jeho kulojtowuršane mēštno w žyrkwi, klēžy runje napšchecžitwo, bē jemu nimale wuške.

Wjele rēčjenja Michal njecžinjesche; šchtož pak prajesche, to krucže wupraji, a to bē wērno. Tehodla ludžo husto rjeknychu „Šanež Michal je hruby, ale tola dobry.“

Sunu, jako mējeschtej jeho wješ a šužobna wošada mješow dla šlōržbu, bēšche knještwo hrabju Šorinského wotpōžlalo, so by tu wēž pschepntal a roššudžik. Michal bē šastupnik a šapōžlanž šwojeje wšy; tamna wošada pak bēšche šebi prawišnika wušwolila, kotryž wšcho tak prawje wjercežecž wjedžišche a tehodla doktor wōbeju prawow rēkasche: prawa a njeprawa. Tutōn muž najprēni šłowo wša a we hladkej rēčži a i wulkim wuškwalowanjom knjesa hrabju dolho roškladowasche. Šako pak Michal napōšledku i šłowu pschidžje, rjekny: „Knježe! Mje nješku wučžili, rjane rēče štajecž a nětoho se šłōdkim šhwalenjom majlacž. Ša pak tež myšlu, so to pola waš, knježe, trjeba njeje, hdyž šo ša prawom pyta.“ Na to wōn se šwojoho dobrego pomjattka šwēru rošestaja, tak je šo wšcho mēko a šchto jeho wšy šluschalo, a pomjenowa starich cžestnych burow i wokolnosče ša šwēdkow. — Šako buchū na bližšchej termiji šwēdkojo pschekštscheni, bēchu jich šwēdcženja Michalowemu rošestajenju tak pschisprawne, kaž wēčžto šarancžkej; cži i drugeje strony pak šo jedyn tak a drugi hinał wuprajichu, a jich rēče šo wupjerachu kaž kōšty. Duž bēšche wēšte, tak roššudženje šlōržby wupadnje.

Šordosčž Michal šnječž njemōžesche. Šaž wōn ludžom husto wērnoščž prajesche, tak njedžiwasche, hdyž drusy i nim tež tak cžinjachu. Tehodla jemu ničtō ničzo ša ško nješjerjesche. Ženje jeho njebēchu psches mēru truchleho widželi, ženje pak tež pschemērnje wješekého. Ženo pschi šwjedženju mēra w lēče 1815 bēšche jako 48 lētny muž hišcže ras kaž młodženž wokoło młodeje lipy porejwal, kotruž bēchu jako šchtom mēra šrijedž wšy šadžili.

Ša młode bēšche Michal jara nahly byl a šo lohko i hnēwu nawabicž dawal: šchtož bē jemu wjele mjersanja a bēdženja nacžiniko. Tež na stare dny, jako myšlesche, so je pjenk jeho njepocžinka šestnył a wušthnył, wubichu druhdy hišcže młode prucža. „Šchto mōže wšchē šchitwby šarunaczž?“

Jeho šwērna žona, i mjenom Maria, bēšche wot šydom džēcži najmłōdscha, a jeniczka, kiž žiwa wosta. Dofelž wšchitte mrējachū, bēšchtaj staršchej tež ju Bohu porucžikoj; wōn pak jimaj ju šdžerža. Wōnaj ju tehodla štajnje pilnje hladaschtaj a ji žanu krocžel šamej štipicž njedaschtaj. Šako žona wona žanu šama štipicž njemōžesche, wšchudžom šo šwojeho muža pschimajo. Tōn pak tež bē jeje kōna. Šchtož jemu na wocžomaj widžesche to cžinjesche; wona jeho, kaž Sara Abrahamā, šwojeho knjesa mjenowasche. — Šwada w domje ženje była njebēšche. Pschetož hdyž je šylnē knještwo, tam šwadny njenamatašch; a wōn wjedžišche, so „šwēt šo džiwnje wobrocža, hdyž žona muža w mozy ma.“ — Šdžez pak šo ji šdasche, so je Michal pschecžitwo někomu psches mēru kruty byl, tam bēšche wona, hdyž tajkeho wohlada, wēšcže cžim pschecželniwischā. Bē-li wōn prošerjow našwarik a i džekū pohnał, dha wona pschi bližšchej škladnosčži cžim šchcžedriwischō ruku wotewri i tej myšlu: „Šchtož šhudemu dasch, cži we wōkōžicžy narosče.“ Tajke něšto šnječž, to bē ji njemōžno. Šdnyž pak šo Michal na tym dohlada, dha bēšche jeho štajne šłowo: „Macžerka, ty šy tola dobra žona.“ — Pschi tym pak mējesche wona tež šwoje waschnicžto a kusł burskeho horda. Šchołta bē šebi rjanu nowu pokšrtu šhorejtu kupik; ta ji jara we wocžomaj kakasche, a jich stara šlōlniza (šchpatnišchi wōs) šo ji wjazy dobra dosčž nješdasche. Tehodla pocža i daloka wo tym rēčecž, a dofelž Michal krucže njeprajesche: „Macžerka, i teho ničzo njebudže!“ dha šašo a šašo na nowy wōs špominasche, hacž dha napōšledku dobu. Wōn podobny wōs kupi, kajkiž šchołtowy bēšche.

Našchej mandželšaj mējeschtaj jenicžkeho šytna, kotryž Šētr rēkasche. Michalowy nan bē Šētr rēkal, a Šētrowy nan Michal. Šaž daloko wōn wjedžišche, bēšchtej to w jich šwōjbje pschezo mjeni staršcheju šynow bykej. Šōždy šyn šwojeho prēnjo-narodženeho po nanje pomjenowa. — Wo Šētru jenož to prajimy, so bēšche dospōkne šnamjo šwojeho nana. Wōn bē wotroštk w bohabojašnosčži, lubowasche šwojeju staršcheju, bēšche šprawny džekacžer a kruty hōlž. Našch starj šo mačo nješmējkotasche, hdyž mōžesche pomjedacz, so je jeho Šētr mješ wojašami šchidlač (Šlūgelmann) byl, a so je pošlednje lēto škužbu podwōjšchla šastupowal, runjež nočžyšche wojač mostacz.

(Pschichodnje dale.)

## Wschelake i bliska a i daloka.

\* Šcžehwi wōjny šo wšchudžom pokasuja a budža tež šwoje šlēdy cžahnyčž do cžachow, hdyž budže psches Wože dopušcženje šašo mēr w kraju. Šyrkwinske pomjesče šjewja, so je ličžba wo něhdy šchtwōrth džel wrōcžo šchla. Wōh chžyl dacž, so njebhchmy hišcže jene lēto wōjny pschētracz dymbjeli. Šewak tež našche wobhdlerštwō šhētro pocžerpi a pschichod našcheho wōtžneho kraja budže czežki, hdyž na to džiwamy, so je mužštwō našcheho luda na bitwišchēžu jara pocžerpilo.

\* Wopory a czežkoty, kotrež nam wōjna napōložī, budža pschezo czežšche. Nětko šo tež butrowe šhartki wudawaju, a wēšo to nješpōkojenje wubudža, dofelž wšchak je pschidžel butry a tuša šhētro šnadny — ¼ punta — na žyly thdžen na wošobu. Ale my dymbimy šebi pschezo w tutym czežkim cžaku na to šłowo šhērluscha pomyšlicž: „Wudžerž tu, Žion, wudžerž tu!“ Našchi lubi wonkach wojuja a wšchitte czežkoty šnješjeja. Duž tež dymbimy my domach wojowarjo byčž, kiž šo bēdža psches te czežkoty, kotrež nam tōn žalostny wōjniški cžak nakkaduje. Šdnyž wšchinosčž nam w žiwjenju tajke mješy štaji, ma wona tōn jenicžki wotpohlad, so by našch lud wšchitte nješnicžomne pošpyty našchich njepšchecželow krucže a šmužicže pschewinyl. A duž dymbi kōždy na šwojim mēštnje byčž tak derje wonkach, kaž my domach w našchim lubym wōtžnym kraju.

Samolwity redaktor: J. Gōlč. Šoburedaktor: J. A. Kapleř.

Čžišcžer a nakkadni: M. Smoleř.